

Blżej historii. Gimnazjum. Klasa 3

PLAN WYNIKOWY

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa [*]
1. Kongres wiedeński Zagadnienia 1. Obrady kongresu. 2. Postanowienia kongresu. 3. Święte Przymierze. 4. Epoka restauracji.	– zna daty obrad kongresu wiedeńskiego – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich	– wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja – wymienia uczestników kongresu – zna członków Świętego Przymierza	– wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza – rozumie znaczenie postanowień kongresu dla sytuacji Polaków – rozumie określenie „tańczący kongres”	– porównuje okres napoleoński i epokę restauracji – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie	30.Europa po kongresie wiedeńskim 1)przedstawia zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego, uwzględniając jego decyzje w sprawie polskiej.
2. Nowe prądy i idee – liberalizm, konserwatyzm i romantyzm Zagadnienia 1. Liberalizm. 2. Konserwatyzm. 3. Romantyzm. 4. Rewolucja lipcowa we Francji.	– wymienia idee oraz prądy polityczne i kulturowe początku XIX w. – wymienia polskich twórców epoki romantyzmu	– wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm, romantyzm – wymienia europejskich twórców epoki romantyzmu – podaje cechy romantyzmu jako prądu w kulturze europejskiej	– podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyizmu w życiu politycznym Europy – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych – charakteryzuje twórczość romantyków	– udowadnia wpływ idei romantycznych na działanie ruchów wolnościowych w Europie – opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie	30.Europa po kongresie wiedeńskim 2)wyjaśnia główne założenia idei liberalizmu, socjalizmu oraz idei narodowych w Europie w pierwszej połowie XIX w.

* W kolumnie tej podano realizowane na danej lekcji punkty i podpunkty podstawy programowej.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
3. Gospodarka, kultura i oświata w Królestwie Polskim Zagadnienia 1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego. 2. Gospodarka Królestwa Polskiego. 3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.	– rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna	– wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego	– charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego	– rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim – opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego	33.Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim 1)wskazuje na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim 2)charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego 3)ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie.
4. Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego Zagadnienia 1. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego. 2. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim.	– opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim	– wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie	– rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz	– rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim – wyjaśnia różnorodne uwarunkowania życia politycznego w Królestwie Polskim	33.Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim 2)charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego
5. Wybuch powstania listopadowego Zagadnienia 1.Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania. 2.Spisek w Szkole Podchorążych. 3. Wybuch powstania. 4. Józef Chłopicki dyktatorem.	– zna datę wybuchu powstania – wie, kim był Piotr Wysocki	– wymienia pierwszego dyktatora powstania – opisuje wybuch powstania	– analizuje przyczyny powstania – rozróżnia postawy Polaków wobec wybuchu powstania	– wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania – analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje	34.Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 1)sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe 2)przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
6. Wojna polsko-rosyjska 1831 r. Zagadnienia 1. Działania wojenne. 2. Przywódcy powstania. 3. Upadek powstania.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie – zna rezultat zmagania powstańców 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania – wskazuje miejsca największych bitew – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej – wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny upadku powstania – przedstawiam różne postawy przywódców powstania 	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe 2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań narodowych.
7. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego Zagadnienia 1. „Noc paskiewiczowska”. 2. Sytuacja w zaborze pruskim. 3. Powstanie krakowskie. 4. Rabacja galicyjska.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: „noc paskiewiczowska”, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim – zna postacie Hipolita Cegielskiego i Edwarda Dembowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach – podaje przyczyny powstania krakowskiego – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r. – dostrzega długofalowe skutki rabacji galicyjskiej 	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 3) różnicuje bezpośrednie i długofalowe następstwa powstańców ruchów narodowych 35. Życie pod zaborami 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej.
8. Wielka Emigracja Zagadnienia 1. Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji. 2. Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji. 3. Twórcy kultury polskiej na emigracji.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracja – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice) – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione 	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 4) charakteryzuje główne nurty i postaci Wielkiej Emigracji.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>9. Wiosna Ludów w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w.</p> <p>2. Rewolucja w Paryżu.</p> <p>3. Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach.</p> <p>4. Wiosna Ludów na ziemiach Polskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie Wiosna Ludów – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.) – wskazuje na mapie obszary europejskie i ziem polskich, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Józefa Bema – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów – zna cele, jakie stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie – podaje skutki Wiosny Ludów – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów 	<p>jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji i ziem polskich pod zaborem rosyjskim 	<p>30. Europa po kongresie wiedeńskim</p> <p>2) wyjaśnia główne założenia idei liberalizmu, socjalizmu oraz idei narodowych w pierwszej połowie XIX w.</p>
<p>10. Powtórzenie wiadomości – kongres wiedeński i jego następstwa</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza.</p> <p>2. Nurty ideowo-polityczne 1. połowy XIX w.</p> <p>3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie 1. połowy XIX w.</p> <p>4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815–1849).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848 – wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa – zna postacie Adama Mickiewicza i Piotra Wysockiego – krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku – krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania listopadowego – wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński – charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic – wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich – omawia rolę Świętego Przymierza w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w. – rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie 1. połowy XIX w. 	
Test 1.					

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
11. Epoka żelaza pary i węgla – rewolucja przemysłowa i jej skutki Zagadnienia 1. Modernizacja gospodarki. 2. Powstanie fabryk. 3. Kolej żelazna i statki parowe. 4. Eksplozja demograficzna.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne wynalazki XIX w. – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w. – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego – wymienia przyczyny powstawania fabryk – dostrzega skutki rozwoju komunikacji – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w. – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw 	31. Rozwój cywilizacji przemysłowej 1) wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej 2) podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego 3) identyfikuje najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX w. oraz wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne ich zastosowania.
13. Świat staje się współczesny – przemiany w życiu społecznym i politycznym Zagadnienia 1. Powstanie nowych grup społecznych. 2. Społeczeństwo masowe. 3. Zmiany w organizacji państwa.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: robotnicy, burżuazja, społeczeństwo masowe, monarchia konstytucyjna, socjalizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje grupy społeczne kształtujące się w XIX w. – opisuje proces urbanizacji – wie, jakie zmiany zaszły w organizacji państwa – przedstawia ideologie, które narodziły się w XIX stuleciu – zna postać Karola Marksa 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę nowych grup społecznych – omawia genezę najważniejszych nurtów politycznych XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i analizuje skutki różnic społecznych w XIX w. – opisuje wpływ zmian, które zaszły w XIX-wiecznej organizacji państwa, na dzisiejsze życie polityczne – przedstawia wpływ przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy państwowej 	31. Rozwój cywilizacji przemysłowej 4) opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX w. na podstawie źródeł pisanych, ikonograficznych i statystycznych. 30. Europa po kongresie wiedeńskim 2) wyjaśnia główne założenia idei liberalizmu, socjalizmu oraz idei narodowych w Europie w pierwszej połowie XIX w.
13. Zjednoczenie Włoch Zagadnienia 1. Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. 2. Sojusz Piemontu z Francją. 3. Wojna Piemontu i Francji z Austrią. 4. „Wyprawa tysiąca”.	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie Camillo Caovura i Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu – dostrzega wpływ idei romantycznych w procesie jednoczenia Włoch 	32. Europa i świat w XIX w. 2) dostrzega podobieństwo i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
14. Zjednoczenie Niemiec Zagadnienia 1. Pozycja Prus w Niemczech. 2. Etapy jednoczenia Niemiec. 3. Powstanie Cesarstwa Niemieckiego.	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Ottona von Bismarcka – wie, co wydarzyło się w roku: 1871 – wskazuje na mapie obszar Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano „ojcem zjednoczonych Niemiec” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec 	32.Europa i świat w XIXw. 2)dostrzeżenie podobieństwo i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.
15. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych. Zagadnienia 1. Rozrost terytorialny USA. 2. Północ i Południe. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój USA po wojnie domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna – zna postać Abrahama Lincolna – wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w. – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem 	32.Europa i świat w XIXw. 1)opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych.
16. Kolonializm w XIX wieku Zagadnienia 1. Wyścig o kolonie. 2. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. 3. Państwa kolonialne a Chiny. 4. Wojna rosyjsko-japońska.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej – wymienia mocarstwa kolonialne – zna pojęcie kolonializm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie – zna określenie „perła w koronie” 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie – podaje przyczyny i skutki kolonializmu – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym – opisuje politykę USA na obszarze Chin – wie, kiedy doszło do wojny rosyjsko-japońskiej, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie – rozumie konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych 	32.Europa i świat w XIXw. 3)wyjaśnia przyczyny i sytuację w przestrzeni kierunki oraz zasięgi ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIXw. 4)ocenia pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
17. Powtórzenie wiadomości – świat w 2. Połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. 2. Jednoczenie się krajów w Europie. 3. Powstanie nowych mocarstw. 4. Kolonializm.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w 2. Połowie w XIX w. – wymienia główne mocarstwa kolonialne – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w. – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona von Bismarcka 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym – charakteryzuje społeczeństwo 2. Połowy XIX w. – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki kolonializmu – opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie długofalowe konsekwencje XIX-wiecznych wydarzeń 	
Test 2.					
18. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym Zagadnienia 1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskie przed wybuchem powstania. 2. Manifestacje patriotyczne. 3. Ugrupowania polityczne w Królestwie Polskim. 4. Polityka Wielopolskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych – zna postać Aleksandra Wielopolskiego – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego – wie, na czym polegała „odwilż posewastopolska” 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego – ocenia działania Wielopolskiego – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym 	35. Życie pod zaborami 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działania zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.
19. Powstanie styczniowe Zagadnienia 1. Branka. 2. Wybuch powstania. 3. Wojna partyzancka.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania – opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego 	34. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 1) sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe i powstanie styczniowe 2) przedstawia przyczyny oraz porównuje przebieg i charakter powstań

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
					narodowych.
20. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków Zagadnienia 1. Działalność rządu powstańczego. 2. Romuald Traugutt. 3. Represje carskie po upadku powstania styczniowego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt – zna pojęcie katorga – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działalność rządu powstańczego – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie działalności Romualda Traugutta jako dyktatora powstania 	34. społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych 3) różniła bezpośrednio i długofalowe następstwa powstańców narodowych.
21. Walka o polskość w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Rusyfikacyjna polityka carskich władz. 2. Formy oporu Polaków wobec rusyfikacji.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego 	35. Życie pod zaborem 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działania zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej 2) charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców. 3) porównuje warunki życia społ. w trzech zaborach w II poł. XIX w. uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego
22. Zabór pruski w okresie popowstaniowym – walka z germanizacją Zagadnienia 1. Kulturkampf i germanizacja. 2. Praca organiczna. 3. Walka z germanizacją.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, praca organiczna – wie, gdzie miał miejsce najsylniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji – zna postaci Michała Drzymały i Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury – dostrzega wpływ polityki władz zaborczych na przemianę społeczeństwa 	35. 1) 2) 3) j.w.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
				w Wielkopolsce	
23. Autonomia galicyjska Zagadnienia 1. Powstanie Austro-Węgier. 2. Autonomia galicyjska. 3. Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4. Sytuacja gospodarcza Galicji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Galicję i Austro-Węgry – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach – wymienia narodowości, które żyły w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji – charakteryzuje życie polityczne w Galicji – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji 	35. 1) 2) 3)j.w.
24. Kultura polska w 2. Połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Pozytywizm. 2. Twórcy polskiego pozytywizmu. 3. Młoda Polska.	<ul style="list-style-type: none"> – umiejscawia w czasie okresy pozytywizmu i Młodej Polski – wymienia najważniejszych pisarzy polskich okresu pozytywizmu oraz twórców kultury okresu Młodej Polski – zna postać Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie literatury pisanej „ku pokrzepieniu serc” – wymienia tytuły głównych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy pozytywistów – przedstawia znaczenie kultury dla utrzymania polskości 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ pozytywizmu na postawy Polaków po powstaniu styczniowym 	35.Życie pod zaborami 2)charakteryzuje i ocenia zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców. 3)porównuje warunki życia społ. W trzech zaborach w II poł. XIXw. uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego
25. Powtórzenie wiadomości – sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami Zagadnienia 1. Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna Polaków w poszczególnych zaborach. 2. Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich. 3. Rozwój kultury polskiej w 2. Połowie XIX i na początku XX stulecia.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów – pamięta datę: 1863 r. – zna postacie: Romualda Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania styczniowego – krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów – opisuje formy rusyfikacji i germanizacji – wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego – charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ sytuacji politycznej w państwach zaborczych na położenie Polaków – opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego – porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Test 3.					
26. Wynalazki przełomu XIX i XX wieku Zagadnienia 1. Epoka pary i elektryczności. 2. Wynalazki, które zmieniły świat. 3. Postęp w medycynie i rolnictwie.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie „epoka pary” – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia genezę określenia: „epoka stali, pary i węgla” – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia – zna postacie: Thomasa Edisona, braci Lumière, Aleksandra Bella 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w. 	36.Europa i świat na przełomie XIX i XXw. 1)przedstawia skutki przewrotu techniczne i postępu cywilizacyjnego, w tym dla środowiska naturalnego.
27. Przełom XIX i XX wieku – narodziny kultury masowej, przemiany w sztuce Zagadnienia 1. „Piękna epoka”. 2. Wynalazki i ich wpływ na życie codzienne. 3. Rozwój kina, fotografii i prasy. 4. Impresjonizm i secesja.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka”, kultura masowa, impresjonizm, secesja 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce” – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w. – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli itp. 	36.Europa i świat na przełomie XIX i XXw. 3)przedstawia nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe.
28. Partie polityczne na ziemiach polskich w XIX wieku Zagadnienia 1. Ruch narodowy. 2. Socjaliści. 3. Ludowcy.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich – rozumie skróty: PPS, endecja – przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych – przedstawia formy działalności polskich partii politycznych – dostrzega różnice programowe wewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami światowymi – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji 	35.Życie pod zaborami 4)przedstawia główne nurty życia politycznego powstałe pod zaborami w końcu XIXw. 36.Europa i świat na przełomie XIX i XXw. 2)charakteryzuje przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>29. Rewolucja 1905 roku w Rosji i zaborze rosyjskim</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Rosji przed 1905 r. 2. Walka o swobody demokratyczne w Rosji. 3. Rewolucja 1905 r. w zaborze rosyjskim. 4. Strajki w Łodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: 1905 r. – zna pojęcie strajk generalny – zna określenie „krwawa niedziela” 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim – wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji 	<p>polskiego ruchu socjalistycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego – opisuje strajki w Łodzi 	<p>ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi 	<p>36. Europa i świat na przełomie XIX i XX w.</p> <p>2) charakteryzuje przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.</p>
<p>30. Powstanie trójprzymierza i trójporozumienia</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie się trójprzymierza i trójporozumienia. 2. Wyścig zbrojeń w Europie. 3. „Kocioł bałkański”. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia, – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie 	<p>37. I wojna światowa i jej skutki</p> <p>1) wymienia główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscawia je na politycznej mapie świata i Europy.</p>
<p>31. Polacy wobec zbliżającej się wojny</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Orientacja proaustriacka. 2. Poglądy Dmowskiego. 3. Tworzenie się polskich organizacji paramilitarnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej – wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową i opisuje ich działalność 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego 	<p>39. Sprawa polska w I wojnie światowej</p> <p>1) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej oraz opisuje poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych.</p>

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
32. Wybuch I wojny i działania wojenne w latach 1914–1917 Zagadnienia 1. Zamach w Sarajewie. 2. Działania wojenne na frontach wschodnim i zachodnim w latach 1914–1917. 3. Rozwój techniki wojennej.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła I wojna światowa – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny – wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej – opisuje wojnę pozycyjną – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną – charakteryzuje sytuację międzynarodową w chwili dokonania zamachu w Sarajewie 	37.I wojna światowa i jej skutki 1) j.w. 2)charakteryzuje specyfikę działań wojennych ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych.
33. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji Zagadnienia 1. Sytuacja w Rosji przed wybuchem rewolucji. 2. Rewolucja lutowa. 3. Przewrót bolszewicki. 4. Pokój brzeski. 5. Obca interwencja w Rosji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję – wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego – zna postacie Mikołaja II i Włodzimierza Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików – rozumie pojęcie obca interwencja, bolszewicy – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji – podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy, oraz bolszewików – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej – podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji 	38.Rewolucje rosyjskie 1)wyjaśnia polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917r 2)wyjaśnia okoliczności przejścia przez bolszewik bo władzy w Rosji 3)opisuje bezpośrednie następstwa rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji oraz Europy 4)charakteryzuje reakcję Europy na wydarzenia w Rosji.
34. Sprawa Polska w okresie I wojny światowej Zagadnienia 1. Kwestia polska na początku wojny. 2. Aktywiści i pasywiści. 3. Polskie formacje zbrojne	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej – zna postacie Józefa Piłsudskiego i Ignacego Paderewskiego – zna pojęcie Akt 5 listopada 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność prowadzenia bratobójczych walk – opisuje działalność Legionów – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawy aktywistów i pasywistów – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej – rozumie znaczenie Aktu 5 listopada oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków 	39.Sprawa polska w I wojnie światowej 1) j.w. 2)ocenia wysiłek zbrojny Polaków 3)wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
w czasie I wojny światowej. 4. Sprawa polska na arenie międzynarodowej.		– omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej			
35. Zakończenie I wojny światowej Zagadnienia 1. Przystąpienie USA do wojny. 2. Przebieg działań wojennych w 1918 r. 3. Zawieszenie broni.	– wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej	– wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni	– omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny – zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni	– wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazując czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej	37.1 wojna światowa i jej skutki 2)charakteryzuje specyfikę działań wojennych ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych.
36. Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa w chwili zakończenia działań wojennych. 2. Polskie ośrodki władzy. 3. 11 listopada 1918 r. 37. Powtórzenie wiadomości – świat i Polska na początku XX wieku Zagadnienia 1. Sojusze wojskowe na przełomie XIX i XX w. 2. Sprawa polska przed I wojną światową i w trakcie trwania konfliktu. 3. Odzyskanie niepodległości	– wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość – wie, dlaczego 11 listopada uważamy za dzień odzyskania niepodległości – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. – wskazuj na mapie kraje ententy i państwa centralne – wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej – wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918 – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana	– przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski – opisuje przebieg I wojny – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej – charakteryzuje formy działań militarnych w okresie I wojny światowej – opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r. – wie, w jaki sposób doszło do	– zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się ośrodków polskich władz w 1918 r. – podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX i XX w. – charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej – przedstawia różne poglądy polityczne – opisuje stosunek poszczególnych państw do	– omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę – analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę – przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej – charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu	39.Sprawa polska w I wojnie światowej 3)wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
przez Polskę.	Dmowskiego, Włodzimierza Lenina, Woodrowa Wilsona – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej	odzyskania niepodległości przez Polskę – przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej	sprawy polskiej w okresie I wojny światowej – podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego w Rosji	bolszewickiego	
Test 4.					
PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO					
1. Powtórzenie wiadomości – chronologia	– umieszcza wydarzenia w czasie – potrafi umieścić wydarzenie w odpowiednim wieku – zna podział dziejów na ery – wie, jakie wydarzenie dzieli symbolicznie oś czasu na dwie ery – wymienia w kolejności chronologicznej epoki historyczne	– przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki – zna czas trwania kolejnych epok	– swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny – zna różne nazwy odnoszące się do tej samej epoki	– podaje uzasadnienie cezur chronologicznych oddzielających kolejne epoki	I.
2. Powtórzenie wiadomości – najważniejsze wydarzenia w historii świata	– zna daty najważniejszych wydarzeń z historii świata* – podaje, w którym wieku doszło do danego wydarzenia	– przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki	– w odniesieniu do wydarzeń swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny	– podaje kontekst wydarzeń historycznych	
3. Powtórzenie wiadomości – królowie Polski	– zna dynastie panujące w Polsce – przyporządkowuje władcę do dynastii	– zna wiek panowania danego władcy – potrafi przyporządkować władcę do epoki	– uzupełnia w drzewie genealogicznym brakujące dane	– potrafi podać informacje na temat panowania danego władcy	

* Zob. zestawienie najważniejszych dat w: A. Plumińska-Mieloch, *Bliżej historii. Gimnazjum. Scenariusze lekcji z kartami pracy. Klasa 3, WSiP, Warszawa 2010.*

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
	– określa pokrewieństwo, pracując z drzewem genealogicznym				
4. Powtórzenie wiadomości – najwięksi artyści w historii, style architektoniczne	– wymienia największych twórców danej epoki – wymienia style architektoniczne w porządku chronologicznym – na ilustracji przedstawiającej budowlę rozpoznaje jej styl architektoniczny	– podaje czas trwania danego okresu w kulturze lub stylu architektonicznego – przyporządkowuje twórcę do epoki	– opisuje samodzielnie dany styl architektoniczny i podaje jego główne cechy	– podaje dzieła głównych twórców z danej epoki	
LEKCJE PROBLEMOWE					
1. Religie świata Zagadnienia 1. Religie naturalne. 2. Politeistyczne religie świata starożytnego. 3. Religie monoteistyczne.	– zna pojęcia: politeizm, monoteizm – podaje przykłady religii politeistycznych i monoteistycznych – zna założycieli chrześcijaństwa i islamu – wie, kiedy powstały chrześcijaństwo oraz islam	– zna pojęcia: religie naturalne, religie objawione – wymienia przykłady religii naturalnych i objawionych – charakteryzuje chrześcijaństwo i judaizm – wskazuje na mapie miejsca, gdzie powstały wielkie religie monoteistyczne	– opisuje religie starożytnych Egipcjan, Greków i Rzymian oraz wierzenia ludów pierwotnych – wie, jak podzieliło się chrześcijaństwo	– wyjaśnia, na czym polega synkretyzm religijny – przedstawia uniwersalny charakter chrześcijaństwa – rozumie wpływ religii na historię świata – porównuje różne religie monoteistyczne	
2. Postęp techniczny w świecie Zagadnienia 1. Wynalazki różnych epok.	– wymienia najważniejsze wynalazki danej epoki	– dostrzega wpływ jednego wynalazku na rozwój wielu dziedzin życia oraz pojawianie się kolejnych wynalazków – wskazuje wynalazki, które zmieniły oblicze świata	– wymienia okresy, w których następowało przyspieszenie przemian naukowo-technicznych	– analizuje przyczyny nierównomiernego w czasie i przestrzeni rozwoju gospodarczego	
3. Style architektoniczne Zagadnienia 1. Architektura świata	– wymienia style architektoniczne w kolejności chronologicznej	– wymienia przykłady budowli reprezentujących dany styl – wskazuje przykłady wybranego stylu	– podaje cechy danego stylu architektonicznego	– dostrzega wpływ jednego stylu architektonicznego na drugi – wskazuje wpływ postępu	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
<p>starożytnego.</p> <p>2. Style romański i gotycki.</p> <p>3. Budowle świata nowożytnego.</p>	<p>– wskazuje epokę, w której budowano zgodnie z założeniami danego stylu</p> <p>– na ilustracji przedstawiającej budowlę rozpoznaje jej styl architektoniczny</p>	<p>architektonicznego w najbliższej okolicy (swoim regionie)</p>		<p>technicznego na przemiany w architekturze</p>	
<p>4.Od dzidy do czołgu</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Piechota.</p> <p>2. Hoplici.</p> <p>3. Rzymscy legioniści.</p> <p>4. Rycerze średniowiecza.</p> <p>5. Broń palna.</p> <p>6. Wojny czasów nowożytnych.</p>	<p>– wymienia broń stosowaną w różnych okresach historycznych</p> <p>– pamięta i rozumie pojęcia: legion, broń palna, falanga</p>	<p>– umieszcza sposób walki, broń lub formację wojskową w odpowiedniej epoce</p> <p>– wymienia najważniejsze bitwy danej epoki</p> <p>– podaje przykłady zmian w sztuce wojennej</p>	<p>– opisuje sposób walki danej formacji wojskowej</p>	<p>– dostrzega wpływ rozwoju techniki na sposób walki</p>	
<p>5. Zmiany w ubiorze na przestrzeni wieków</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Ubiory starożytność i średniowiecza.</p> <p>2. Zmiany w ubiorze w czasach nowożytnych.</p>	<p>– rozumie pojęcia: chiton, toga</p>	<p>– dostrzega wpływ warunków klimatycznych na modę</p> <p>– omawia wygląd i pochodzenie polskiego stroju szlacheckiego</p>	<p>– omawia wpływ pozycji społecznej człowieka na jego strój</p>	<p>– dostrzega wpływ przemian społecznych i gospodarczych na modę</p>	
<p>6. Powtórzenie wiadomości – świat ciągle się zmienia</p>	<p>– wymienia przykłady najbardziej znanych budowli, wynalazków, rodzajów broni</p>	<p>– wskazuje przykłady przemian w dziedzinach: sztuki militarnej, gospodarki oraz mody</p>	<p>– wskazuje przyczyny przemian w poszczególnych dziedzinach oraz ich skutki</p>	<p>– dostrzega zmiany zachodzące w różnych dziedzinach życia oraz wskazuje na zależności pomiędzy tymi dziedzinami</p>	

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego realizują treści na ocenę dopuszczającą.

Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych mogą korzystać z dostosowania form sprawdzania, wskazówek nauczyciela do pracy, dodatkowego wyjaśniania poleceń, itp. Wg indywidualnych potrzeb.